

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdagen den 23 september 2021 kl. 13.20- 13.50

Plats: Via Webex

Beslutande

Andreas Sjögren (S), ordförande
Maja Westling (C)
Anna Bengtsson (S)
Joline Göttfert (M)
Mikael Thyni (M)
Mattias Nilsson (V)
Lennart Frostesjö (MP)
Görel Sandström (V) ersätter Erik Danielsson (V)
Jari Prosi (S) ersätter Sandra Reinklou (S)
Patrik Esperi (S) ersätter Dennis Larsson (S)
Johan Häggblad (M) ersätter Meta Tunell (L)

Övriga deltagare Se sida 2.

Utses att justera Maja Westling (C)

Sekreterare
..... § 83
Marie Huldén Sundqvist

Ordförande
.....
Andreas Sjögren

Justerande
.....
Maja Westling

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sammanträdesdatum 2021-09-23

Anslaget har satts upp 2021-09-23

Anslaget tas ner 2021-10-21

Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift
.....
Marie Huldén Sundqvist

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Anna Forss (S)

Dunia Kadhim (S)

Anna Forss (S)

Steen Bäreentsen (C)

Tjänstepersoner

Daniel Nordström, miljö- och hälsoskyddschef

Marie Huldén Sundqvist, nämndsekreterare

Rune Brandt, förvaltningschef

Sabina Sjöström, miljöinspektör

Jenny Wallin, chef Livsmedel och serveringstillstånd

---

§ 83

Diarienumr: 2021-3920

**Yttrande över betänkandet Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin
(SOU 2021:24)****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att med omedelbar justering föreslå kommunstyrelsen att lämna nedanstående synpunkter på remissen:

Införande av frival innebär att kommunen behöver ha kapacitet för verksamheternas samtliga kommunala avfall men kommer inte att på förhand veta hur stor kapacitet som kommer att behöva nyttjas. Detta innebär att kommunen behöver anskaffa eller upphandla en överkapacitet för både insamling och behandling av kommunalt avfall, med fördyrningar som följd som kommer att drabba avfallsavgifterna.

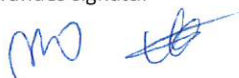
Enligt förslaget ska tillsynsmyndigheten kunna besluta om upphörande av frivalet vid störning. Formerna för när och hur sådana beslut ska kunna fattas är bristfälligt redovisade.

Ett frival skulle öka antalet fordon och särskilt i samlad bebyggelse där kommunen både behöver hämta avfall från hushåll och ej frivalt avfall samtidigt som privata entreprenörer behöver hämta frivalt avfall.

Det administrativa arbetet kommer att öka för kommunerna vid ett frival bland annat till följd av att kommunen åläggs att administrera anmälningar om frival och hantering av uppgifter för avfallsstatistikinsamling. Det kommer även behövas en utökad tillsyn av avfallshanteringen och avfallsströmmarna, som med stor sannolikhet kommer att gå över kommungränserna.

Definitionen av "kommunalt avfall" är under utredning av Naturvårdsverket. Ett införande av frival innan Naturvårdsverkets vägledning i frågan är klar skulle innebära att det finns ett utrymme för tolkning av om frival behöver göras eller ej beroende på avfallsfraktion, såväl av företagen som tillsynsmyndigheterna. Det hade därför varit en fördel om definitionen av kommunalt avfall hade klarlagts innan frival infördes.

Vad gäller alternativet med dispenser ser Miljö- och hälsoskyddsnämnden svårigheter med hur en verksamhetsutövare som innehar kommunalt avfall skulle kunna visa hur avfallsmängderna skulle minska, som en av förutsättningarna för dispens. Uppkommen avfallsmängd är rimligtvis densamma oavsett om kommunen eller verksamhetsutövaren hanterar avfallet. Att bedöma om hushållningen med råvaror och energi främjas innebär en komplicerad prövning för tillsynsmyndigheten och, som utredningen också påpekar, höga kostnader för sökande företag. Vi bedömer att en dispensmöjlighet med föreslagen formulering endast skulle utnyttjas av ett ytterst fåtal

---

företag vilket gör förslaget mindre relevant. Det är också oklart hur dessa ansökningar om dispens ska bedömas. Det finns risk för att bedömningen blir olika i olika kommuner. Om detta alternativ blir aktuellt ser Miljö- och hälsoskyddsnämnden behovet av att Naturvårdsverket tar fram en vägledning kring detta.

Yrkanden

Mattias Nilsson (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått utredningen Äga avfall - en del av den cirkulära ekonomin på remiss. Utredningens uppdrag har varit att föreslå alternativa lösningar för ökade möjligheter för yrkesmässiga verksamheter att ta hand om sitt kommunala avfall. Lösningarna ska möjliggöra utveckling av nya modeller och metoder för en cirkulär ekonomi.

Utredningen föreslår två alternativ. Det första alternativet är ett så kallat frival som innebär att företag som önskar lämna hela eller delar av det kommunala avfallet till annan än kommunen ska lämna in en enkel anmälan om registrering till kommunen med uppgift om bland annat transportör och mottagare av avfallet. Den som samlar in och den som behandlar avfallet ska sedan varje år lämna uppgifter till tillsynsmyndigheten om avfallets sammansättning, ursprung och vikt. Enligt förslaget ska tillsynsmyndigheten kunna besluta att frivalet ska kunna upphöra om avfall som omfattas av frival orsakar störning på miljön eller människors hälsa.

Det andra alternativet som utredningen föreslår är en utökad dispens som alternativ till frivalet. Detta innebär att verksamheter ska kunna söka och få dispens för att lämna kommunalt avfall till en annan än kommunen om mängderna avfall minskar eller hushållningen med råvaror och energi främjas.

Beslutsunderlag

betänkandet Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin (SOU 2021:24)

Beredningsansvarig

Sabina Sjöström

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

katharina.radloff@umea.se